

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 298/2024
24.04.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Милене Рашић, председника већа, Дубравке Дамјановић, Гордане Којић, Александра Степановића и Бојане Пауновић, чланова већа, са саветником Врховног суда Весном Зарић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА због кривичног дела увреда из члана 170. став 2. у вези става 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Данице Шуловић Живковић, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Пожаревцу К 447/20 од 08.08.2023. године Вишег суда у Пожаревцу Кж1 126/23 (2020) од 20.12.2023. године, у седници већа одржаној дана 24.04.2024. године, једногласно, донео је

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ као основан захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Данице Шуловић Живковић, па се **ПРЕИНАЧУЈУ** правноснажне пресуде Основног суда у Пожаревцу К 447/20 од 08.08.2023. године Вишег суда у Пожаревцу Кж1 126/23 (2020) од 20.12.2023. године, тако што Врховни суд окривљеног АА, са личним подацима као у списима предмета, на основу члана 423. тачка 1) Законика о кривичном поступку

ОСЛОБАЂА ОД ОПТУЖБЕ

Да је у више наврата у периоду од 02-14.09.2020. године, у стању урачунљивости, свестан свога дела и да је исто забрањено и кажњиво, желећи његово извршење, у намери да увреди оштећене ББ из ... и ВВ из ..., Општина ..., на тај начин што је на интернет страници www.tpknews.com као и на фејсбук страници http://facebook.com/group_tpknews, чији је он администратор коју назива портал, а која је у ствари супротно закону нерегистровано средство јавног информисања, омогућио и дозволио НН лицу / лицима да објаве текст на обема интернет адресама увредљиве речи следеће садржине и тиме увредио приватне тужиоце путем јавних интернет страница, доступних милионима читалаца,

„Пожаревљани ће наредних 15 година да се возе украденим италијанским аутобусима“,

више од половине аутобуса које поседује аутопревозник „Континентал“ из Куле (су) уствари украдени аутобуси“,

да ухапшени четрдесетогодишњак у Србији има аутопревозничку фирму, у којој је користио украдене аутобусе а у питању је фирма „Континентал“ из Куле“, крађом аутобуса до бизниса Како је након хапшења супруг власнице „Континентал турс“ успео да збрише из Италије“,

- чиме би окривљени АА извршио кривично дело увреда из члана 170. став 2. у вези става 1. Кривичног законика.

На основу одредбе члана 265. став 3. ЗКП обавезује се приватни тужилац да накнади трошкове кривичног поступка о чијој висини ће одлучити првостепени суд посебним решењем.

Образложење

Пресудом Основног суда у Пожаревцу К 447/20 од 08.08.2023. године окривљени АА је оглашен кривим због извршења кривичног дела увреда из члана 170. став 2. у вези става 1. КЗ и изречена му је судска опомена. Окривљени је обавезан на плаћање трошкова кривичног поступка.

Пресудом Вишег суда у Пожаревцу Кж1 126/23 (2020) од 20.12.2023. године одбијена је као неоснована жалба браниоца окривљеног те је пресуда Основног суда у Пожаревцу К 447/20 од 08.08.2023. године, потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости поднела је бранилац окривљеног АА - адвокат Даница Шуловић, због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 7), 8) и 9) и став 2. тачка 1) ЗКП и повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1) и 2) ЗКП, са предлогом да Врховни суд усвоји поднети захтев као основан, укине побијане пресуде и предмет врати на поновно одлучивање или их преиначи и окривљеног ослободи од оптужбе.

Врховни суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Врховном јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП, те је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештења Врховног јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости је основан.

У захтеву браниоца окривљеног се истиче да дело за које је окривљени осуђен није кривично дело. Такође се у захтеву за заштиту законитости наводи да би постојало кривично дело увреда потребно је да се радња предузима са намером да се неко лице омаловажава те не може постојати умишљај окривљеног да се приватни тужиоци увреде ако је само омогућио да неко други објави текст а да сам тај текст није саставио. Чињеница да је окривљени закупио интернет домен, сама по себи, не води његовој кривичној одговорности, а околност да је неко регистровао домен, такође не успоставља само по себи узрочну везу између регистрације домена и садржаја сервера на који регистровани домен упућује.

Одредбом члана 170. став 1. Кривичног законика је прописано да кривично дело увреда врши онај ко увреди другог, а ставом 2. истог члана је прописан тежи облик кривичног дела који постоји ако је дело из става 1. учињено путем штампе, радија, телевизије или сличних средстава или на јавном скупу.

Дакле, извршилац кривичног дела увреда из члана 170. став 2. КЗ је свако ко упути увреду (вербалну или реалну) другом лицу путем штампе, радија, телевизије или

сличних средстава или на јавном скупу, тј. радња извршења се састоји у изјави омаловажавања другог лица, упућеној искључиво са умишљајем и која је сазната од неког.

У конкретном случају, према опису радње извршења кривичног дела који је дат у изреци правноснажне пресуде, окривљени је у више наврата у периоду од 02.-14.09.2020. године у стању урачунљивости, свестан свога дела и да је исто забрањено и кажњиво, желећи његово извршење у намери да увреди оштећене ББ и ВВ омогућио и дозволио НН лицу (лицима) да објаве на интернет страници www.tpknews.com као и на фејсбук страници <http://facebook.com/group> tpknews увредљиве речи наведеног садржаја путем јавних интернет страница доступних милионима читалаца. Из наведеног описа јасно произилази да су према општим одредбама Кривичног законика извршиоци кривичног дела у смислу члана 170. став 2. КЗ заправо НН лица која су објавила предметни садржај, а не окривљени.

Чињеница да је изреком правноснажне пресуде утврђено да је окривљени био администратор на интернет страници www.tpknews.com и на фејсбук страници <http://facebook.com/group> на којима је објављен увредљиви садржај, по оцени овога суда не може довести до његове објективне одговорности за објављени садржај, јер нема услова за примену одредбе члана 38. – 41. КЗ.

Наиме, одредбом члана 38. став 1. КЗ прописано је да се извршиоцем кривичног дела извршеног објављивањем информације у новинама, на радију, телевизији или другом јавном гласилу сматра аутор информације, а став 2. истог члана, предвиђа да се изузетно од одредбе става 1. овог члана извршиоцем кривичног дела учињеног путем новина, радија, телевизије или другог јавног гласила сматра одговорни уредник, односно лице које га је замењивало у време објављивања информације, ако је до завршетка главног претреса пред првостепеним судом аутор остао непознат, ако је информација објављена без сагласности аутора, ако су у време објављивања информације постојале стварне или правне сметње за гоњење аутора, које и даље трају.

Из наведеног јасно произилази да се извршиоцем ових кривичних дела под наведеним условима може сматрати одговорни уредник одговарајућег јавног гласила, а шта се сматра јавним гласилом регулисано је Законом о јавном информисању и медијима („Сл.гласник РС“ бр. 83/2014, 85/2015, 12/2016), а конкретно чланом 30. став 2. истог закона који је важио у време извршења кривичног дела прописано је да медији, у смислу закона, нису платформе, попут интернет форума, друштвених мрежа и других платформи које омогућавају слободну размену информација, идеја и мишљења њених чланова, нити било која друга самостална електронска публикација, путем блогова, веб – презентација и сличних електронских презентација, осим ако нису регистроване у Регистру медија.

У конкретном случају из изреке правноснажне пресуде произилази да је у питању интернет страница и фејсбук страница, чији је окривљени администратор и која није регистрована, па самим тим, у смислу члана 30. став 2. Закона о јавном информисању и медијима („Сл.гласник РС“ бр. 83/2014, 85/2015, 12/2016), не може се сматрати медијем односно средством јавног информисања.

Како је дакле, окривљени био администратор интернет странице и фејсбук странице које нису регитроване у Регистру медија и не сматрају се јавним гласилом односно средством јавног информисања, то се самим тим окривљени не може поистоветити са уредником јавног гласила.

Обзиром на наведено, по налажењу овога суда у радњама окривљеног нису остварена обележја кривичног дела увреда из члана 170. став 2. у вези става 1. КЗ, за које је окривљени осуђен и оглашен кривим, па је самим тим налажећи да је захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Данице Шуловић основан у

погледу повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, исти усвојио, те отклонио наведену повреду кривичног закона, преиначењем побијаних правноснажних пресуда тако што је окривљеног АА на основу члана 423. тачка 1) ЗКП ослободио од оптужбе да је извршио кривично дело увреда из члана 170. став 2. у вези става 1. КЗ, јер дело за које је окривљени оптужен и правноснажно оглашен кривим није кривично дело, те се сходно овој одлуци није упуштао у разматрање осталих истакнутих повреда у захтеву браниоца окривљеног.

На основу члана 265. став 3. ЗКП Врховни суд је одлучио да трошкови кривичног поступка падају на терет приватног тужиоца.

Са изнетих разлога, Врховни суд је на основу члана 492. став 1. тачка 2) ЗКП одлучио као у изреци ове пресуде.

Записничар-саветник
Весна Зарић,с.р.

Председник већа-судија
Милена Рашић,с.р.

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић